

Cyngor Sir Ynys Môn

Adroddiad ar gynnydd yr archwiliad ariannol i'r Pwyllgor Archwilio – 24 Mai 2012

Mai 2012

Y Cod Ymarfer Archwilio ac Arolygu a'r Datganiad o Gyfrifoldebau Archwilwyr a Chyrff Archwiliatedig

Rydym yn cynnal ein harchwiliad yn unol â Chod Ymarfer Archwilio (y Cod) Archwilydd Cyffredinol Cymru, a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2010. Caiiff hwn ei ategu gan y Datganiad o Gyfrifoldebau Archwilwyr a Chyrff Archwiliatedig, a gyhoeddwyd ym mis Mai 2005. Mae'r ddwy ddogfen ar gael gan Brif Weithredwr pob corff archwiliatedig. Diben y datganiad hwn yw cynorthwyo archwilwyr a chyrff archwiliatedig drwy esbonio cwmpas cyfrifoldebau archwilwyr, a'r hyn a ddisgwylir gan gyrff archwiliatedig mewn meysydd penodol. Paratoir ein hadroddiadau a'n llythyrau yng nghyd-destun y datganiad hwn ac yn unol â'r Cod.

Caiiff yr adroddiadau a'r llythyrau a baratoir gan archwilwyr a benodwyd a'u cyfeirio at aelodau neu swyddogion eu paratoi at ddefnydd y corff archwiliatedig yn unig, ac nid oes unrhyw gyfrifoldeb ar yr archwilwyr i unrhyw Aelod neu swyddog yn unigol, nac i unrhyw drydydd parti.

Tabl Cynnwys

Datganiad am sefyllfa archwiliad ariannol 2011/12	3
Datganiad Cyfrifon 2011/12.....	3
Grantiau.....	4
Trefniadau cysylltu.....	4

Datganiad am sefyllfa archwiliad ariannol 2011/12

Diben yr adroddiad hwn yw rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am hynt yr archwiliad ariannol yn erbyn y cerrig milltir allweddol terfynol a nodir yn yr amlinelliad o Archwiliad ariannol 2011/12 a gwaith ardystio grantiau i reolwyr a'r Pwyllgor Archwilio.

	Erbyn	Cynnydd hyd yma
Cyfrifon		
Amlinelliad o archwiliad ariannol 2011/12	Chwefror 2012	Cyflwynwyd i'r Pwyllgor Archwilio ym mis Chwefror.
Adolygiad interim a chynllunio'r archwiliad o'r cyfrifon	Mawrth/Ebrill 2012	Rydym bellach wedi ymweld â'r cyngor ddwywaith, gan gwblhau ffug brofion ar y cylch rheolaethau a dechrau gwaith ar bob maes gwariant, croniadau absenoldeb cronodig, dyledwyr amrywiol, balansau banc a buddsoddi, incwm grant a gwasanaeth ac asedau sefydlog. Mae trafodaethau'n mynd rhagddynt ar nifer o feysydd, gyda'r prif ffocws ar hyn o bryd ar brisio asedau sefydlog.
Cyflwyniad i'r archwiliad	25 Ebrill 2012	Cyflwynwyd i dîm cyllid y Cyngor ar 25 Ebrill 2012.
Profi datganiadau ariannol	Gorffennaf – Medi 2012	I'w gynnal o ddechrau mis Gorffennaf.
Adroddiad ar y cyfrifon terfynol (ISA 260)	Medi 2012	Adroddiad i'w gyflwyno i gyfarfod y Pwyllgor Archwilio ym mis Medi.
Barn archwilio	Medi 2012	I'w rhoi gan yr Archwilydd Penodedig erbyn 30 Medi 2012.
Cyfrifon y llywodraeth gyfan	Medi 2011	I'w hardystio erbyn 30 Medi 2012.
Llythyr blynyddol	Tachwedd 2012	Mae'n ofynnol o hyd i'r Archwilydd Penodedig gyflwyno Llythyr Blynyddol i'r Cyngor erbyn diwedd mis Tachwedd bob blwyddyn. Mae'r llythyr yn rhoi crynodeb byr o ganlyniadau gwaith yr Archwilydd Penodedig bob blwyddyn.

Datganiad Cyfrifon 2011/12

Rydym yn parhau i fod yn falch o'r cynnydd sy'n cael ei wneud gan y Cyngor a bu swyddogion yn rhagweithiol iawn o ran rhoi trefniadau ar waith i osgoi ailadrodd y problemau a gafwyd o ran cynhyrchu'r cyfrifon yn 2009/10 a 2010/11.

Fel rhan o'r broses hon, rhoddwyd cyflwyniad i swyddogion ar 25 Ebrill er mwyn esbonio ein rôl a'n gwaith yn y Cyngor ac i drafod sut mae'r broses archwilio yn effeithio ar swyddogion ac i ddatblygu ymhellach y gwelliannau sy'n cael eu gwneud o ran y wybodaeth a ddarperir ar gyfer yr archwiliad ac o ran yr archwiliad ei hun. Cafwyd presenoldeb da yn y sesiwn ac roedd y drafodaeth yn gadarnhaol iawn o ran dyhead pawb i symud ymlaen a chydweithio er mwyn gwneud y broses yn haws i bawb.

Rydym yn parhau i gael cyfarfodydd cynhyrchiol rheolaidd gyda rheolwyr fel rhan o'r broses o archwilio cyfrifon 2011/12, ac rydym wedi cynnal trafodaethau cynnar ar nifer o faterion yn ymwneud â chyfrifyddu a hefyd o ran trefniadau ymarferol y broses o gynhyrchu cyfrifon a'r broses archwilio.

Grantiau

Grantiau 2009/10

Rydym bellach wedi ardystio holl hawliadau 2009/10 heblaw am y Grant Cyfalaf Cynnal a Chadw Ffyrdd. Caiff yr hawliad hwn ei ardystio'n fuan.

Grantiau 2010/11

Rydym wedi ardystio'r rhan fwyaf o hawliadau 2010/11 a gyflwynwyd i'w harchwilio. Mae'r archwiliadau o'r hawliadau canlynol yn mynd rhagddynt ar hyn o bryd:

- Cymhorthdal Budd-dal Tai a Budd-dal Treth Gyngor;
- Hawliad cydgyfeirio Cronfa Fuddsoddi Leol yr UE;
- Grant Cynnal a Chadw Ffyrdd;
- Cronfa Ganlyniadau Cymunedau yn Gyntaf Porthyfelin.

Archwiliadau eraill sy'n mynd rhagddynt

Mae hawliad Cymunedau yn Gyntaf Maeshyfyrd 2005/06 bellach wedi'i ardystio ac mae'r broses o archwilio hawliad 06/07 yn mynd rhagddi.

Trefniadau cysylltu

â'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol

Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda'r gwasanaeth archwilio mewnol i sicrhau dull archwilio effeithiol. Rydym wedi cael yr adroddiadau archwilio mewnol y byddwn yn eu defnyddio i lywio ein gwaith ar gyfrifon 2011/12 yn gynt nag y gwnaethom eu cael mewn blynyddoedd blaenorol. Rydym hefyd wedi adolygu Cynllun Gweithredol drafft y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2012/13 er mwyn sicrhau na cheir unrhyw ddyblygu o ran y gwaith a wneir gennym ni a gwaith y gwasanaeth archwilio mewnol.

â rheolwyr

Rydym yn parhau i gyfarfod yn rheolaidd â rheolwyr i sicrhau ein bod yn deall y materion allweddol a wynebir gan y Cyngor er mwyn asesu eu heffaith ar ein dull archwilio. Yn dilyn cyfarfod ôl-drafod archwiliad 2010/11 mae'r cyfarfodydd hyn wedi'u trefnu'n amlach er mwyn sicrhau ein bod yn parhau i weithio gyda rheolwyr wrth i'r gwelliannau i'r broses o gynhyrchu'r cyfrifon gael eu gwneud, a bod unrhyw broblemau yn cael eu trafod a'u datrys cyn gynted â phosibl.

â SAC

Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda SAC ac yn ei chefnogi gyda'i gwaith parthed y Mesur Llywodraeth Leol.

Os derbynnir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddo, tynnir sylw'r deiliad, Cyngor Sir Ynys Môn, at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth. Mae'r Cod hwn yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, fel ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae trydydd partïon perthnasol yn cynnwys PricewaterhouseCoopers LLP ac Archwilydd Cyffredinol Cymru. Am ragor o wybodaeth, anfonwch e-bost i infoofficer@wao.gov.uk.

(h) 2012 PricewaterhouseCoopers LLP. Cedwir pob hawl. Mae "PricewaterhouseCoopers" yn cyfeirio at PricewaterhouseCoopers LLP (partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig yn y Deyrnas Unedig) neu, gan ddibynnu ar y cyd-destun, gwmnïau eraill sy'n aelodau o PricewaterhouseCoopers International Limited, y mae pob un ohonynt yn endid cyfreithiol annibynnol ac ar wahân.

Diogelir yr adroddiad hwn o dan gyfreithiau hawlfraint y Deyrnas Unedig a gwledydd eraill. Ni chaniateir defnyddio'r wybodaeth hon, yn gyfan gwbl neu'n rhannol, na'i datgelu heb ganiatâd ysgrifenedig PricewaterhouseCoopers LLP.